

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника Историја, уџбеник са одабраним историјским изворима за први разред гимназије, на хрватском језику и писму, аутора др Немање Вујчића, издавача „Фреска“ д. о. о., Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник *Povijest, udžbenik s odabranim povijesnim izvorima*, за први разред гимназије, превод Уџбеника истог аутора, издатог на српском језику и ћириличком писму, издавача „Фреска“, Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-242/2019-03.

Уџбеник обухвата седам тематских целина: Увод; Државе, политика и право у античком свету; Ратови и војске у старом веку; Друштвени и привредни оквир античке историје; Култура, религија и свакодневни живот у старом веку; Наслеђе античког света и Сеобе у прошлости.

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 –Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке:

- У Садржају у 4. тематској целини реч *privredni* треба исправити у *gospodarski*.
- У садржају у 4. тематској целини под 4. реч *Privredna* треба исправити у *Gospodarska*.
- На 3. стр. на крају странице испод слике реч *zadaci* треба исправити у *zadatci*.
- На 4. стр. у тексту реч *porijeklo* треба исправити у *podrijetlo*.
- На 7. стр. у поднаслову реч *Роџеси* треба исправити у *Роџетси*.
- На 7. стр. у поднаслову реч *Porijeklo* треба исправити у *Podrijetlo*.
- На 11. стр. треба ставити болд на реч *Arheologija*.
- На 13, 18, 19, 20, 29, 31. стр. боја слова у неким деловима текста није иста као у уџбенику на српском језику.
- На 15. стр. у тексту на дну странице *porijekla* треба исправити у *podrijetla*.
- На 18. стр. болдоване речи *bibliotekama* (*knjižnicama*) треба исправити у *knjižnicama*.
- На 18. стр. треба ставити болд на реч *Muzej*.

- На 25. стр. у последњој реченици на страници реч *uueravana* треба исправити у *uvjeravana*.
- На 32. стр. треба ставити болд на *željezno*.
- На 33. стр. у објашњењу непознате речи *poštovanja* треба исправити у *štovanja*.
- На 38. стр. треба ставити италик на речи *kada* и *gde*.
- На 44. стр. треба ставити болд на *Korintski zaljev*.
- На 58. стр. треба ставити болд на *aristokracije, oligarhija*.
- На 59. стр. у објашњењу непознате речи *poštovanje* треба исправити у *štovanje*.
- На 60. стр. у трећем пасусу треба ставити болд на *Atenski savez, Атенски поморски savez, Delski savez*.
- На 69. стр. у поднаслову реч *Роџеси* треба исправити у *Роџетси*.
- На 81. стр. треба уклонити италик и ставити болд на *princeps senatus*.
- На 94. стр. у поднаслову реч *Porijeklo* треба исправити у *Podrijetlo*.
- На 115. стр. на карти назив града исписати *Пела/Pela* латинично.
- На 133. стр. треба ставити италик на *Rim pod kraljevima i u doba republike* и *Rimsko carstvo*.
- На 140. стр. треба ставити болд на *u Bitci kod Kinoskefala, Bitci kod Termopila, Bitci kod Magnezije*.
- На 143. стр. треба уклонити болд са *Bitci kod rta Akcija*.
- На 145. стр. на карти реч *ocean* треба исправити у *osean*.
- На 154. стр. у другом питању *zarobjedu?* треба исправити у *za pobjedu?*
- На 159. стр. у наслову реч *privredni* треба исправити у *gospodarski*.
- На 175. стр. на крају првог пасуса реч *negovanju* треба исправити у *njegovanju*.
- На 178. стр. у наслову реч *Privredna* треба исправити у *Gospodarska*.
- На 178. стр. у тексту речи *privrednoj, privreda, zemljoradničkoj (agrarnoj) privredi, novčanu privredu* треба исправити у *gospodarskoj, gospodarstvo, zemljoradničkom (agrarnom) gospodarstvu, novčano gospodarstvo*.
- На 179. стр. *cijela privreda, raznolikiju privrednu* треба исправити у *cijelo gospodarstvo, raznolikiju gospodarsku*.

- На 179. стр. у поднаслову *novčane privrede* треба исправити у *novčanog gospodarstva*.
- На 179. стр. у првој реченици након поднаслова *Privreda* треба исправити у *Gospodarstvo*.
- На 181. стр. у поднаслову *novčane privrede* треба исправити у *novčanog gospodarstva*.
- На 181. стр. у тексту речи *Novčana privreda*, *novčanu privredu*, *naturalnoj privredi* треба исправити у *Novčano gospodarstvo*, *novčano gospodarstvo*, *naturalnom gospodarstvu*.
- На 183. стр. у рубрици *Naučili smo* речи *Prvobitna privreda*, *Uvećini* треба исправити у *Prvobitno gospodarstvo*, *U većini*.
- На 183. стр. у рубрици *Provjeri i utvrdi svoje znanje* у 2. задатку *monetarne privrede* треба исправити у *monetarnog gospodarstva*.
- На 191. стр. у непознатим речима треба ставити болд на *slogovno pismo*.
- На 191. стр. у непознатим речима треба ставити болд на *kurzivno pismo*.
- На 217. стр. у другом пасусу треба ставити болд на *školi*.
- На 254. стр. у 12. реду текста реч *Slavenije* треба исправити у *Slovenije*.
- На 255. стр. треба ставити болд на *Trajanova ploča*.
- На 255. стр. треба скинути италики и ставити болд на *Felix Romuliana*.
- На 259. стр. треба ставити болд на реч *šintoizma*.
- На 271. стр. треба ставити болд на *kolonizacija*.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

